

تغییرات فابریک خاک باغهای تحت آبیاری منطقه جهرم

مجید باقرنژاد*

چکیده: در یک مطالعه میکرومورفولوژیک، حرکت، انتقال و تجمع برخی از مواد از جمله کربناتهای کلسیم در خاکهای بافت متوسط تا درشت باغهایی با سن متفاوت که تحت آبیاری واقع شده‌اند بررسی شده‌است. خاکهای منطقه جهرم با آب و هوای نیمه خشک تا خشک با متوسط بارندگی سالانه ۲۵۰ میلی‌متر و میانگین دمای سالانه ۱۷ درجه سانتیگراد و رژیم رطوبتی زیریک و رژیم حرارتی ترمیک مطالعه شده‌است.

در این منطقه چهارباغ با سنین ۲۰، ۳۰، ۴۰ و ۱۰۰ سال و همچنین دو منطقه بایر (به عنوان شاهد) که بر روی واحد فیزیوگرافی مخروط افکنه‌های واریزه‌ای-آبرفتی، دشتهای آبرفتی و دامنه‌ای و دشتهای آبرفتی رودخانه‌ای واقع شده‌اند انتخاب و پس از حفر پروفیل و جمع‌آوری نمونه‌های دست نخورده (برای مطالعات میکرومورفولوژی) و نمونه‌های دست خورده (برای آزمایشات فیزیکوشیمیایی) مورد مطالعه قرار گرفتند.

در این خاکها که تحت پوشش درختان مرکبات و خرما هستند و به مدتهای متفاوت تحت آبیاری قرار دارند، تغییرات فابریک خاک از جمله تغییر در انواع و توزیع (*Distribution*) حفره‌ها، انتقال و افزوده‌شدن کربنات کلسیم و همچنین انتقال رس در لایه‌های مختلف، پروفیل‌های خاک مورد مطالعه قرار گرفتند.

---

*- استادیار بخش خاکشناسی دانشگاه شیراز